

РЕШЕНИЕ

№ 1228

гр. София, 06.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 10-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на тринадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Цветко Лазаров

Членове: Ралица Димитрова
Нина Стойчева

при участието на секретаря Ваня Ил. Иванова
като разгледа докладваното от Ралица Димитрова Въззивно гражданско дело
№ 20211000502145 по описа за 2021 година

Производството е образувано по въззивна жалба на В. Й. В.- трето лице помагач, заместена в хода на процеса от законните ѝ наследници В. В. В.- син и М. В. В. – дъщеря, срещу решение № 3583/04.06.2018г. на СГС, ГО,10 състав, възстановено с определение от 21.04.2021г., постановено по гр.д. № 6264/14г., с което е уважен иск по чл.284, ал.2 от ЗЗД и не е уважено възражението за прихващане.

Срещу същият съдебен акт е постъпила въззивна жалба от Д. М. Х. и М. М. Б. в частта, в която е уважен иск по чл.19, ал.3 от ЗЗД и не е уважено възражението им за унищожаемост на упълномощителната сделка на основание чл.31, ал.1 от ЗЗД.

Жалбоподателите В. твърдят, че първоинстанционното решение е недопустимо в частта на уважения срещу тях обратен иск, тъй като има процесуална забрана за съединяването му с първоначалния иск. Поддържат, че производството по чл.362 ГПК и следващите е особено исково производство и се развива в специфичен граждански процес и обратен иск не може да бъде разгледан в него. Забраната произтича от чл.210 от ГПК. При условията на евентуалност първоинстанционното решение е неправилно и

незаконосъобразно. Неправилно не е уважено възражението за прихващане, тъй като В. Й. със свои средства и труд е поела изцяло издръжката и гледането на наследодателя на ответниците. Заплащала е всички режийни разноси по жилището му, купувала е храна, лекарства, консумативи и е обезпечавала лечението му. Незаконосъобразен е изводът на съда, че всичко това е правила като изпълнение на нравствен дълг. В. В. не е имала морално или правно задължение да издържа и гледа М. Б..

Затова моли въззивния съд да обезсили решението в атакуваната от тях част и прекрати производството или да отхвърли предявения обратен иск.

В депозиран писмен отговор Д. Х. и М. Б. считат жалбата на третото лице помагач за неоснователна. Считат, че няма процесуална пречка за разглеждане на обратен иск в настоящото производство.

Жалбоподателите Х. и Б. считат, че в атакуваната от тях част решението на СГС е неправилно и постановено при съществени процесуални нарушения. Излагат доводи по отношение на допусната и приета по делото медицинска експертиза, изготвена от вещото лице д-р Р. Г., а съдът е назначил д-р М.. Въззивниците излагат, че заключението не е било депозирано в срок, както и възражават по отношение на съдържанието му. Няма валидно изпълнена медицинска експертиза. Приемането ѝ в съдебно заседание е нарушение на основните начала в гражданския процес. В съдебното заседание при приемането на заключението се е явил д-р Г., а не назначеният д-р М.. Считат, че неправилно не е уважено възражението им за унищожаемост на приложените към исковата молба документи. Не е отчетено извършването едновременно по време действие по нотариално заверяване на пълномощното и подписване на предварителния договор. Те са подписани непосредствено преди смъртта на наследодателя им. Той не е разбирал свойството и значението на действията си. В противен случай той би подписал лично документите, освен ако те не са антидатираны. Не са ясни обстоятелствата, при които предварителният договор е бил подписан, факта на плащане на задатъка, както и предаването му на собственика. Изслушаните свидетелски показания са неубедителни. Тези на нотариус Р.- Н. не могат да бъдат годно доказателство, тъй като не свидетелства за конкретния случай. Няма категорични доказателства, че собственикът на

имота е искал и имал намерение да продаде процесния имот. Показанията на свидетеля К. са изолирани и не намират подкрепа в останалия доказателствен материал. Неправилно съдът не е кредитирал показанията на свидетеля П.. Приетите медицински експертизи са извършени едностранно като тази на вещото лице д-р Ц. е била изготвена преди да са били приложени поисканите медицински документи. Считат, че са налице всички основания за прогласяване унищожаемостта на упълномощаването поради липса на реална и ясна воля у упълномощителя. Съдът не е обсъдил доводите им за липса на реално изпълнение от страна на ищеца, тъй като той е платил в брой уговорената предплата, а разплащанията по сделката е трябвало да се извършат по банков път. Позовават се на чл.3, ал.1, т.2 от Закона за ограничаване на плащанията в брой в редакцията му към м. януари 2014г.

Затова въззивниците молят съда да отмени решението в атакуваната от тях част и да отхвърли предявения иск по чл.19, ал.3 от ЗЗД.

В съдебно заседание чрез процесуалния им представител третите лица помагачи оспорват жалбата на ответниците по първоначалния иск.

С. С. в съдебно заседание чрез процесуалния си представител оспорва жалбите.

Съдът като взе предвид доводите на страните и събраните доказателства в първоинстанционното и въззивно производство по реда на чл.235 от ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

СГС е сезиран с иск по чл.19, ал.3 от ЗЗД. В исковата молба ищецът С. С. твърди, че на 17.01.2014г. е сключил предварителен договор с В. Й. В. като пълномощник на продавача М. Б. за продажбата на апартамент № 68, находящ се в гр. ***, район „***“, бл.9, вх.В, ет.7, състоящ се от една стая, кухня, дневна и обслужващи помещения със застроена площ от 56, 81 кв.м. при съсед: стълбище, Д. И. Г., двор и Б. и И. С., заедно с избено помещение без посочен номер и застроена площ по документ за собственост при съсед: коридор, С. и Д. С., абонатна станция и Д. Н. Г., заедно с 1, 037 ид.ч. от общите части на сградата и правото на строеж върху държавно място. Договорената продажна цена е 27 000лв., от която ищецът като купувач е заплатил на В. В. 9 500 лв. на 17.01.2014г. В деня на изповядване на сделката е имал задължението да плати останалата част от цената в размерна 17 500лв. На 17.03.2014г. В. В. се е явила при нотариус С. Т. за сключване на

окончателен договор, като е заявила, че не може да го сключи, тъй като упълномощителят ѝ е починал и представителната ѝ власт е прекратена. С нотариална покана от 25.03.2014г. ищецът е поканил ответниците да се явят на 24.04.2014г. пред същия нотариус за сключване на окончателен договор. Явила се е само Д. Х., която е заявила, че брат ѝ М. Б. излежава ефективна присъда и не може да дойде, а тя отказва да сключи окончателен договор. Затова ищецът моли съда да постанови решение, с което да обяви за окончателен предварителен договор от 17.01.2014г. за посочения по-горе имот.

Ответниците Д. Х. и М. Б. чрез процесуалния си представител са депозирали отговори на исковата молба. В тях заявяват, че искът е допустим. Правят възражение за унищожяемост на упълномощителната сделка, с която наследодателят им М. Б. е упълномощил В. В., поради това, че той не е разбирал свойството и значението на постъпките си. Наследодателят им е бил в тежко здравословно състояние и не е могъл да изразява правновалидна воля. Считат предявеният иск за неоснователен, тъй като ищецът е неизправна страна. Според пълномощното разплащанията по предварителния договор следва стават по банков път, а той е платил задатък от 9 500лв. на пълномощника и не е имало реално прехвърляне на сумата в патримониума на продавача. Правят искане за конституиране на В. В. като трето лице помагач и предявяват срещу нея обратен иск при условията на евентуалност, с който да бъде осъдена да им заплати сумата от 9 500лв., представляваща предплата по предварителния договор, в едно със законната лихва, считано от 17.01.2014г. до окончателното ѝ плащане. Претендират разноски.

В депозирания писмен отговор по обратния иск В. В., заместена в хода на процеса от нейните законни наследници, признава изцяло фактите и обстоятелствата по първоначалния иск. Сочи, че сключеният предварителен договор е валиден. Не са налице предпоставките за унищожяемост на упълномощителната сделка, сключена между нея и М. Б.. Оспорва предявения срещу нея обратен иск и прави възражение за прихващане на сумата от 9 500лв. със сумата от 14 800лв., които ищите по обратния иск ѝ дължат. Във връзка с направеното възражение за прихващане тя излага, че със свои средства и труд е поела цялостната издръжка и гледане на М. Б.. Заплащала е всички режийни разходи по жилището, купувала е храна,

консумативи, обезпечавала е лечението му. Полагала е грижи за домакинството като е извършвала, пране, чистене, гладене и всичко друго необходимо за обезпечаване на нормални условия за живот. М. Б. през последните години от живота си е бил с влошено здравословно състояние и е имал нужда от придружител. Не е могъл да се самообслужва и тя го е подпомагала. Направила е разноси за погребението му. Не е имала морално или правно задължение за грижите към М. Б.. Поради което моли съда да уважи възражението ѝ за прихващане и отхвърли предявения срещу нея обратен иск.

Не се спори между страните, че на 17.01.2014г. между ищеца и В. В. като пълномощник на продавача М. Б. е сключен предварителен договор за продажбата на недвижим имот, подробно описан в него за цена от 27 000 лв., платима според уговореното в него.

Не е спорно, а и от нот. акт № 110/12.04.1996г. се установява, че М. Б. е бил собственик на процесния недвижим имот.

Безспорно е, че ищецът е платил в брой на 17.01.2014г. на продавача чрез неговия пълномощник сумата от 9 500лв. като третото лице помагач не оспорва, че я е получила. В съдебно заседание В. В. чрез своя пълномощник е признала първоначалния иск.

Не е спорно, че на 17.03.2014г. пред нотариус С. Т. са се явили ищецът С. и В. В., която е заявила, че не може да сключи окончателен договор, тъй като няма представителна власт поради смъртта на упълномощителя. За тези обстоятелства е съставен констативен протокол от същата дата от нотариуса.

С нотариална покана от 25.03.2014г. С. С. е поканил ответниците Х. и Б. да се явят на 24.04.2014г. за сключване на окончателен договор. Поканата е им е връчена на 27.03.2014г. На 24.04.2014г. пред нотариуса се е явила Д. Х. и е заявила, че няма да сключи окончателен договор, а брат ѝ излежава ефективна присъда. Съставен е констативен протокол от същата дата.

Не е спорно, че М. Б. е упълномощил В. В. да го представлява за продажбата на описания в исковата молба имот. Пълномощното е заверено нотариално по отношение на съдържанието и подписа на упълномощителя. Заверени са нотариално и две декларации като е удостоверен подписа на М. Б..

Безспорно е, че М. Б. е починал на *****г. като ответниците Д. Х. и М. Б. са негови законни наследници- удостоверение за наследници № АИОЗ-93/30.10.2014г., съдържащо се в гр.д. № 5958/22г. на СГС, ГО, 2ри състав и извършена служебна справка в НБД „Население“.

В хода на процеса са представени и приети три броя история на заболяването за болничния престой на М. Б. в Пета МБАЛ- гр. София.

По делото е допусната медицинска експертиза, изготвена от вещо лице лекар онколог, според чието заключение М. Б. при лечението не е вземал опиати, не имал данни за мозъчни метастази, поради което е взимал решения в пълно съзнание. Вещото лице е изготвило допълнителна експертиза относно разходите които са необходими за лечението на М. Б., но не е дал конкретна стойност. В съдебно заседание вещото лице е допълнило заключението си.

Втората медицинска експертиза е изготвена от вещото лице д-р Р. Г. специалист по вътрешни, белодробни болести и Бронхология. Същият заявява, че е лекувал М. Б. и че при сключване на предварителния договор е бил адекватен, отговорен за постъпките си и съзнаващ това, което върши. В съдебно заседание той е допълнил заключението си. Дал е пояснения за разликата във фамилните му имена като е заявил, че той е известен в работата си като д-р М..

Съдът кредитира експертизите като дадени обективно и основаващи се на доказателствата по делото, които не са оспорени. Вещото лице д-р Г./М. е бил лекуващ лекар на М. Б. като такъв е имал непосредствени впечатления от неговото емоционално, здравословно и психично състояние. По отношение на твърдението за допуснато съществено процесуално нарушение по приемането на експертизата, изготвена от вещото лице Г. следва да се посочи, че в закона няма предвидено съдържание на заключението като изискуемо за обективността и достоверността му. Необходимо е то да е пълно и ясно, обосновано и правилно, да отговаря на поставените задачи. Заключението се представя най- малко една седмица преди съдебното заседание. Съгласно чл.200, ал.2 от ГПК вещото лице излага устно заключението си като страните могат да задават въпроси за изясняването му. С оглед възникналото съмнение в правилността и обосноваността на заключенията на единичните медицински експертизи и за преодоляване на изразените съмнения в тях

въззивният съд е допуснал комплексна медицинска експертиза. Поради което дори и да е допуснато процесуално нарушение от първоинстанционният съд настоящата инстанция го е отстранила.

В хода на процеса са събрани гласни доказателства.

Свидетелят Р. – Н. е нотариусът, заверил нотариално подписите и съдържанието на пълномощното от 17.01.2014г. Същата е посочила, че през 2014г. е завершила на адрес пълномощни и декларации на лице, което впоследствие е починало. Посочила, че при изпълнение на служебните си задължения е длъжна да се увери в самоличността и дееспособността на лицето, чиито подпис удостоверява. Описала е как се уверява в това, както и че лицето знае, разбира и желае да подпише документа.

Свидетелят К. е адвокат и познава В. В. и М. Б.. От 20 г. тя е в приятелски отношения със сина на В.. Свидетелят е приемала В. и М. като съпрузи, но после е разбрала, че не са. Сочил, че в края на 2013г. лично М. Б. ѝ е казал, че иска да продаде имота в кв. „****“ и тя да подготви пълномощно на В. В.. Тя не е успяла същата година. В началото на месец януари на следващата година М. Б. пак ѝ се е обадил и е поискал да направи пълномощно. Тогава е бил в Пета МБАЛ в гр. София. Той е лежал в тази болница няколко пъти. Свидетелят е отишла при него в лечебното заведение и описва обстоятелствата във връзка с изготвянето на пълномощни и декларации и нотариалната им заверка.

Свидетелят П. познава М. и децата му от 30 години. Съседни са били в ж.к. „****“. След това М. е отишъл да живее в кв. „****“ от около 20 години. М. и бащата на свидетеля са били приятели. Водил е баща си в Пета МБАЛ, защото М. е бил там 5-6 пъти. Първият път е било в края на 2013г. Описва впечатленията си от срещите между баща му и М. Б., относно интелектуалните възможности на последния.

Свидетелят В. е снаха на В. В.. Заявява, че познава М. Б. от 1985г. и със свекърва ѝ са живеели на семейни начала. Били са в добри отношения, като и свидетелят с тях двамата. Живеели са като семейство. Посочва, че М. Б. е бил диагностициран с рак и грижите за него са полагани от В. В.. Тя му е готвела, купувала е добавки и лекарства. В. В. е прала, гладила, чистела и готвела. Тя е плащала всички разходи и даже е изтеглила кредит, за да се купувал лекарства за М. Б.. Децата му не са полагали грижи за него.

Съдът кредитира показанията на свидетелите К. и В. като основаващи се на лични впечатления за фактите и обстоятелствата, които излагат. Тези на вторият свидетел ги преценява при условията на чл.172 от ГПК поради отношенията на сватовство между него и В. В., но ги счита за достоверни.

Дава вяра на показанията на свидетеля Р.- Н. относно начина на работата ѝ като нотариус и процеса на установяване, че едно лице разбира свойството и значението на акта, който извършва доколкото тя е проверила по този начин и възможността М. Б. да изразява валидна воля.

Не кредитира показанията на свидетеля П., тъй като неговите впечатления от здравословното и психическо състояние на М. Б. са епизодични, а не резултат от трайно възприемане. Показанията му влизат в противоречие с останалите събрани гласни и писмени доказателства, включително и пред въззивния съд.

При така събраните доказателства предявеният иск с правно основание чл.19, ал.3 от ЗЗД е уважен, както и обратният иск. Не са уважени възраженията за унищожаемост и за прихващане.

Пред въззивния съд са ангажирани нови доказателства.

В хода на процеса пред него е починало третото лице помагач В. В.. Видно от удостоверението за наследници № 761/20.08.2020г. е, че тя е оставила като законни наследници децата си В. В. и М. В., които са конституирани в нейното качество с определение в открито съдебно заседание от 19.02.2021г.

Допуснатата е комплексна медицинска експертиза относно установяването на психичното състояние на М. Б. с оглед на установените му заболявания и медикаментите, които е приемал. Той не е имал диагностицирано психично заболяване и проведена психиатрична консултация при постъпването си за лечение в Пета МБАЛ. Заключение на вещите лица е, че той е имал психична годност за реална оценка на текущите събития и изразяване на ясна воля. В съдебно заседание експертите са допълнили заключението си, като са заявили, че няма заболяване, което да влияе на възможността на М. Б. да разбира свойството и значението на постъпките си.

Съдът възприема заключението като компетентно, безпристрастно и

неоспорено от страните.

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът приема, че предмет на разглеждане е конститутивен иск по чл.19, ал.3 от ЗЗД и обратен иск с правно основание чл.284, ал.2 от ЗЗД, предявен при условията на евентуалност и възражение за прихващане.

Въззивният съд се произнася служебно по валидността на първоинстанционното решение, а по допустимостта му само в обжалваната част, а по отношение на правилността му е обвързан от посоченото в жалбата-чл.269 от ГПК, с изключение на допуснато нарушение на императивна материалноправна норма.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

По правилността му.

В процеса е направено възражение за унищожаемост на упълномощителната сделка, сключена на 17.01.2014г. между В. В. и М. Б.. То следва да бъде разгледано първо, тъй като неговата основателност се отразява на валидността на предварителния договор, респективно на иска по чл.19, ал.3 от ГПК. На основание чл.44 от ЗЗД правилата относно договорите намират приложение и към едностранните волеизявления в случаите, в които законът допуска те да пораздат, изменят или прекратяват права и задължения. Възражението за унищожаемост е с правно основание чл.31, ал.1 от ЗЗД и ответниците по първоначалния иск твърдят, че техният наследодател М. Б. не е разбирал свойството и значението на постъпките си към момента на сключване на упълномощителната сделка на 17.01.2014г. В тази връзка са приети заключенията на три експертизи, които установяват годността му да ръководи и изразява ясна воля, поради липсата на заболяване, което да се отразява на психиката му. Той е разбирал действията, които извършва. В този смисъл са и показанията на свидетеля К., която заявява, че М. Б. е поискал от нея като адвокат да изготви пълномощно, че е бил с ясно съзнание при посещението ѝ в болницата дни преди да умре. Лично тя е съдействала за нотариалната заверка на пълномощното. При анализа на всички събрани доказателства направеното възражение за унищожаемост на упълномощителната сделка е неоснователно.

Предявен е конститутивен по своя характер иск, предвиден в чл.19, ал.3 от ЗЗД. Разпоредбата сочи, че когато за окончателния договор се изисква нотариална или нотариално заверена форма, предварителният договор се сключва в писмена форма. Тя е условие за действителност на окончателния договор. Предварителният договор има задължителни реквизити, които да са отразени в съдържанието му, а именно съществените условия на окончателния договор. Това обхваща поетото задължение за взаимни насрещни престации. Продавачът обещава да прехвърли правото на собственост на купувача, а последният да му заплати договорената цена.

Законът признава право на всяка от страните по предварителния договор да предяви иск за сключването на окончателния договор. Т.е. както продавачът, така и купувачът имат право да предявят иска по чл.19, ал.3 от ЗЗД.

Не е спорно в процеса, че ищецът и наследодателят на ответниците по този иск чрез пълномощник са сключили предварителен договор в писмена форма, отговарящ на изискването на чл.19, ал.2 от ЗЗД. В него се съдържат съществените уговорки по поетите насрещни задължения, а именно М. Б. да прехвърли правото на собственост върху конкретно описан недвижим имот, а ищецът да заплати определена пазарна цена за него. В съдебното производство по сключване на окончателен договор съдът действа като нотариус, ако отношенията по предварителния договор се бяха развили обичайно и страните бяха сключили договора пред него. Затова в производството по чл.19, ал.3 от ЗЗД следва да се провери принадлежността на правото на собственост на имота в патримониума на отчуждителя, предмет на предварителния договор на основание чл.586, ал.1 от ГПК. Не се спори, а и представеният нот. акт № 110/12.04.1996г. удостоверява, че продавачът е бил собственик на продавания имот. Пълномощното, с което е бил представляван отговаря на изискванията на чл.37 от ЗЗД. Поради това предварителният договор, сключен на 17.01.2014. е породил правни последици за сключилите го, респективно за наследниците на М. Б..

В отговорите на исковата молба, депозирана от Д. Х. и М. Б., а и поддържано в жалбата, е твърдението им за липсата на реално изпълнение от страна на ищеца С. С. по предварителния договор. Те поддържат, че той се е отклонил от условията чл.3, ал.4, б. „а“ във вр. с чл.13 от него, а именно

уговорената цена да се плати по банков път. В чл.3, ал.4 от договора е предвидено, че уговорената цена на имота ще се плати по два начина- в брой предплатата, и по банков път остатъкът от нея. В чл.13 от предварителния договор изрично е посочено, че договорът служи като разписка за получената от продавача предплата/задатък, която е в размер на 9 500 лв. В. В. не оспорва, че е получила тази сума. В чл.3, ал.1 от ЗОПБ, редакция ДВ бр.-109/2013г., е записано изрично, че плащанията на територията на страната се извършват само чрез превод или внасяне по платежна сметка, когато са на стойност под 15000лв., представляваща част от парична престация по договор, чиято стойност е равна или надвишаваща 15 000лв.-чл.3, ал.1, т.2 от същия закон. Той обаче предвижда ангажирането на административно-наказателната отговорност за нарушаването му и налагането на имуществена санкция – глоба – чл.5./ Р № 133/15.03.2021г. по гр.д. № 3595/19г., ВКС, III г.о./ Това обаче не рефлектира върху редовността на извършено плащане в брой, а не по банкова сметка, върху изпълнението по договора, върху достоверността и редовността на плащането или към доказването му. По делото не е спорно, че пълномощникът на продавача е получила сумата от 9 500лв. в брой, поради което ищецът е изправна страна по предварителния договор. Възражението на въззивниците Х. и Б., че довереникът В. В. се е отклонила от договора за поръчка- т.2 от пълномощното от 17.01.2014г., също не може да се отрази на валидността на изпълнението от страна на купувача. Разпоредбата на чл.282 от ЗЗД предвижда възможност за отклонение от поръчката, ако това е необходимо за запазване интересите на доверителя и не е било възможно да се вземе неговото съгласие. От текстът на пълномощното се установява, че упълномощителят е предоставил възможност на пълномощника, действащ за негова сметка, неограничена представителна власт по отношение на сключване на договори, включително и предварителни. Затова приемането на предплатата/ задатъка от 9 500лв. не следва да се приема в отклонение на дадената поръчка. Дори да е имало такова отклонение то е било в интерес на представлявания. Поради безспорността на обстоятелството, че В. В. е получила горната сума, то ищецът е изправна страна по процесния предварителен договор. Той е и валиден, което обосновава основателност на иска за обявяването му за окончателен.

По обратния иск с правно основани чл.284, ал.2 от ЗЗД.

Преди въззивният съд да се произнесе по неговата основателност, следва да разгледа направеното във въззивната жалба на третото лице помагач възражение за недопустимостта му, поради нарушаване на чл.210 от ГПК. Това поставя също и въпросът за допустимостта на привличане на трето лице помагач в особеното исково производство по обявяване на предварителен договор за окончателен. Привличането на третото лице помагач представлява отклонение във връзка със страните. Разпоредбата на чл.219 от ГПК се намира в Част втора „Общ исков процес“, което предполага тя да се прилага и в особените искови производство, предмет на регламентиране в Част Трета на процесуалния кодекс, включително и в това по чл.362 -чл.364 от ГПК. Т.е. привличането на трето лице помагач е валидно и допустимо и при обявяването от съда на предварителен за окончателен договор. Привличането е обусловено от наличието на правен интерес. Когато искането по чл.219, ал.1 от ГПК е уважено съдебният акт не подлежи на самостоятелен контрол, поради което по реда на въззивното обжалване на решението може да се прецени неговата правилност и законосъобразност. Тази преценка засяга установяването на връзката между първоначално предявения иск и интересът от привличане на подпомагаща страна. Освен от разпоредбата на чл.223 от ГПК, той се обосновава и с възможността подпомаганата страна да предяви обратен иск за свое регресно притезание.

Респективно това обосновава и правната възможност привличащата страна да предяви обратен иск срещу подпомагащата страна. Обратният иск винаги се предявява като евентуален и се разглежда при условие, че първоначалният иск бъде уважен срещу ищеца по него. В случая отношенията между страните по обратния иск произтичат от договор за поръчка като основателността му е в зависимост от уважаването на иска по чл.19, ал.3 от ЗЗД. При условие, че последният е основателен, то ищите по него Д. Х. и М. Б. имат право да поискат от довереника да изпълни задължението си по отчетната сделка, а именно полученият от купувача задатък по предварителния договор. Те, като продавачи, са титуляри на вземането на продажната цена на процесния недвижим имот. Поради изложеното въззивният съд приема, че предявеният обратен иск е допустим.

Не е спорно, че между В. В., починала в хода на процеса, и М. Б. са сключили договор за поръчка чрез извършеното упълномощаване на 17.01.2014г. С него третото лице помагач се е задължило да извърши за

сметка на доверителя възложените му от последния правни действия-чл.280 ЗЗД. Между тях възниква договор, по който има външна сделка, тази между довереника и третото лица, и вътрешна/отчетна сделка между довереника и доверителя. Във връзка с нея В. В. е била длъжна да предаде на М. Б. всичко, което е получила при изпълнение на поръчката. Това е сумата от 9 500лв., получена от нея като предплата по предварителния договор, сключен от нея за сметка на М. Б.. Няма спор, че тя не я е предала на продавача поради неговата смърт, поради което наследниците му имат право при уважаване на иска по чл.19, ал.3 от ЗЗД, да я получат. Искът е основателен.

В. В., заместена в хода на процеса от нейните законни наследници, е направила възражение за прихващане на стойност 14 800лв. , която да се прихване със сумата от 9 500лв. Твърди, че се е грижила за М. Б., полагала е труд- пране, гладене, чистене и е влагала средства за неговата храна и лечение, заплащала е всички режийни разноси по жилището. От показанията на свидетелят В. се установява, че В. В. и М. Б. са били във фактическо съжителство, а свидетелят К. заявява, че ги е възприемала като съпрузи. Т.е. отношенията им са имали такъв характер, макар и без сключен брак, поради което полаганите грижи, труд и разходи от В. В. са били за задоволяване на нуждите на семейството. Тя ги е направила в изпълнение на нравствен дълг. Поради което нито е водила чужда работа без пълномощие, нито Д. Х. и М. Б. са се обогатили със сумата по възражението за прихващане. Последното е неоснователно.

Поради изложеното обжалваното решение трябва да се потвърди.

По разноските.

При този изход на спора разноси на жалбоподателите Д. Х. и М. Б. не се дължат по иска с правно основание чл.19, ал.3 от ЗЗД. Такива им се дължат по обратния иск в размер на 250лв. за въззивната инстанция.

Ответникът по жалбата С. С. не е сторил разноси в настоящото производство, поради което такива не следва да му се присъждат.

На основание чл.38 от ЗАДв. на адвокат Б. следва се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 2 730, 49лв. за иска по чл.19, ал.3 ЗЗД .

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 3583/04.06.2018г. на СГС, ГО,10 състав, възстановено с определение от 21.04.2021г., постановено по гр.д. № 6264/14г.

ОСЪЖДА Д. М. Х., ЕГН***** и М. М. Б., ЕГН ***** и двамата с адрес: гр. ***, ж.к. „****“, чл. ***, вх. ***, ет.***, ап.*** и със съдебен адрес: гр. София, ул. „Позитано“ № 39 чрез адв. А. Т. да заплатят на адв. Д. Г. Б., гр. ***, ул. „****“ № ***, ет. ***, ап.***. сума от 2 730, 49 лв. адвокатско възнаграждение на основание чл.38 от ЗАдв. за производството по делото пред САС за иска по чл.19, ал.3 от ЗЗД.

ОСЪЖДА М. В. В., ЕГН *****, гр. ***, ж.к. „****“, бл.***, вх.***, ап. 17 и В. В. В., ЕГН *****, гр. ***, ул. „****“, бл. ***, вх.*** ап.*** и двамата със съдебен адрес, гр. Своге, ул. „Ал.Вутимски“ № 7 чрез адв. З. Н. да заплатят на Д. М. Х., ЕГН***** и М. М. Б., ЕГН ***** и двамата с адрес: гр. ***, ж.к. „****“, чл. ***, вх. ***, ет.***, ап.*** и със съдебен адрес: гр. София, ул. „Позитано“ № 39 чрез адв. А. Т. 250 лв. разноски по делото пред САС за производството по обратния иск.

Решението е постановено при участието на трети лица помагачи.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщението до страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____